Instanţa de fond: Judecătoria *****, sediul Rîșcani, (jud. Igor Barbacaru)
Dosarul nr. 3r-230/24 (2-24009851-02-3r-23042025)

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

17 iulie 2025 mun. *****

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Ghedrovici Nicolae şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului Administrativ al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de Vitali Tarnovski împotriva încheieri Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 18.03.2025, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Vitali Tarnovski împotriva Inspectoratului General al Poliției, Ministerul Afacerilor Interne, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar

c o n s t a t ă :

Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.

La 24.01.2024, Vitali Tarnovski, reprezentat de avocatul Andrei Starîi, a depus la Judecătoria ***** (sediul Rîșcani) cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, Ministerul Afacerilor Interne, solicitînd :

- Anularea încheierii din 03.03.2023 al INSP cât şi răspunsului INSP nr.34/5 -S 4687/23 din 29.12.2023 cu privire la obligarea emiterii încheierii privind recalcularea pensiei pentru dizabilitate precum şi decizia comisiei medicale a MAI;
- Emiterea unei încheieri cu privire la obligarea INSP a IGP a MAI cu privire la recalcularea sumei achitate ca pensie pentru dizabilitate.

Încheierea instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 18.03.2025, acțiunea intentată de Vitali Tarnovski s-a declarat inadmisibilă.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a actului judecătoresc;

Invocând ilegalitatea încheierii instanței de fond, la 02 aprilie 2025, avocatul Starîi Andrei în interesele lui Vitali Tarnovski a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, a reiterat argumentele de fapt și de drept expuse în acțiunea depusă.

Suplimentar a menționat că a activat în calitate de Inspector Superior al Secției Asigurării ordinii Publice al INSP al IGP din anul 2003. La momentul de actual a fost în concediul medical începând pe data de 08.04.2023 - până la data de 30.09.2023 pe motiv de boală şi comisia medicală a MAI fără a-l înştiinţa oficial prin avizul său a indicat că ulterior nu mai poate satisface serviciul în cadrul funcției deținute anterior pe motiv de boală, fiind pensionat pe motiv de boală. Urmarea celor expuse mai sus, a solicitat eliberarea informației privind modul de calculare a pensiei pentru dizabilitate cât şi Decizia Comisiei medicale MAI prin care a fost declarat ca inapt de a satisface serviciul în cadrul funcției anterior Deținute.

Menționează că ulterior cererii prealabile care a fost depuse i-a fost eliberată formula de calcul din care i s-a calculat pensia pentru dizabilitate din suma de 8096,00 Lei stabilită prin încheierea din 03.03.2023 emisă de şeful al INSP al IGP - Vitalie Timotin.

Susține că nu este de acord cu prezenta formula de calcul din motiv că salariul care îl avea în calitate de angajat a fost mai mare - în mărime de 12814 lei. Solicită actualizarea informației cât şi recalcularea compensației lunare pentru dizabilitate cu anularea încheierii menţionate din motiv că este una ilegală.

Consideră că Instanța de judecată la emiterea încheierii contestate nu a luat în considerare cele invocate de reclamant, plus și cele invocate despre procedura de citare legală, însăşi emiterea actului administrativ, despre care s-a aflat doar după ce reclamantul Tarnovski Vitali a fost externat din spital după intervenţia chirurgicală.

Solicită admiterea recursului cu anularea încheierii Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 18 martie 2025.

<u>Argumentele părții intimate vis-avis de apelul declarat:</u>

Prin referința depusă, partea intimată Ministerul Apărării a solicitat respingerea recursului, cu menținerea încheierii Judecătoriei ***** (sediul Rîşcani) din 18 martie 2025 ca fiind legală și întemeiată.

Intimatul Inspectoratul General al Poliției prin referința depusă a solicitat respingerea recursului, cu menținerea încheierii Judecătoriei ***** (sediul Rîşcani) din 18 martie 2025 ca fiind legală și întemeiată.

<u>Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului.</u>

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat

de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluționeze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei ***** (sediul Râșcani) din 18.03.2025 a fost contestată de către Vitali Tarnovski la data de 02 aprilie 2025.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Vitali Tarnovski a fost depus în interiorul termenul legal. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul î-și întemeiază pretențiile.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233; 236; 241 Cod Administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Completul judiciar consideră că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, *examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.*

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ, *instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ, *decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Potrivit art. 1 Cod administrativ, (1) Legislaţia administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislaţia administrativă se întemeiază pe normele constituţionale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi şi în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative şi care trebuie să fie în concordanţă cu Constituţia Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sînt emise în temeiul legii şi nu contravin ei.

Art. 2 Cod administrativ prevede că, (1) Prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ. (2) Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

În temeiul art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la

care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 39 alin. (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 206 alin. (1) lit.a) Cod administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);

Materialele cazei atestă că, prin acțiunea formulată, reclamantul a solicitat anularea încheierii din 03.03.2023 al INSP cât şi răspunsului INSP nr.34/5 -S 4687/23 din 29.12.2023 cu privire la obligarea emiterii încheierii privind recalcularea pensiei pentru dizabilitate precum şi decizia comisiei medicale a MAI;

- Emiterea unei încheieri cu privire la obligarea INSP a IGP a MAI cu privire la recalcularea sumei achitate ca pensie pentru dizabilitate.

Ținînd cont de prevererile art. 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, în coraport cu pretențiile formulate în acțiune, se reține că, Vitali Tarnovski a formulat o acțiune în obligare. Or procedura administrativă a fost inițiată la cererea acestuia prin care a solicitat anularea încheierii din 03.03.2023 al INSP cât şi răspunsului INSP nr.34/5 -S 4687/23 din 29.12.2023.

Prin încheierea Judecătoriei ***** sediul Rîșcani din 18 martie 2025, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Vitali Tarnovski împotriva Inspectoratului General al Poliției, Ministerul Afacerilor Interne, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, ***s-a declarat inadmisibilă***.

Completul judiciar apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de fond or, potrivit **art. 3 Cod administrativ**, **legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia**, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Cu raportare la speța în cauză se reține că, **potrivit art. 207 alin. (1), (2) lit. d) Cod administrativ**, (1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se

declară inadmisibilă în special cînd: acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Conform art. 209 alin. (1) Cod administrativ, **acțiunea în contestare** și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, **dacă legea nu prevede altfel**. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Instanța de recurs reiterează că, prin Încheierea INSP al IGP din 03.03.2023, s-a propus:

1. A stabili domnului Tarnovski Vitali Dmitri baza de calcul pentru plata compensaţiei lunare prevăzute de art.67, alin.(5), lit.b) al Legii nr.288/2016, salariul lunar conform ultimei funcţii deţinute la data de 30 septembrie 2022 în mărime de 8096,00 lei începând cu data de 03 octombrie 2022;

2. A remite în adresa Direcţiei finanţe a Inspectoratului General al Poliţiei încheierea efectuată în privinţa domnului Tarnovski Vitali Dmitri, în vederea stabilirii compensaţiei lunare prevăzute de art.67, alin.(5), lit.b) al Legii nr.288/2016;

3. A considera finalizată şi soluţionată cererea depusă de Tarnovski Vitali, prin care solicită stabilirea bazei de calcul pentru plata compensaţiei lunare conform prevederilor art.67, alin.(5), lit.b) al Legii nr.288/2016 (f.d.15-16).

Prin cererea prealabilă din 25.08.2023, adresată Inspectoratului General al Poliției, Ministerul Afacerilor Interne, Vitali Tarnovski, reprezentat de avocatul Andrei Starîi, menționînd că are dreptul să solicite recalcularea compensației lunare pentru dizabilitate, a solicitat anularea Încheierii INSP al IGP din 03.03.2023 (f.d.10-11).

Prin răspunsul Inspectoratului Național de Securitate Publică nr.S-857/23 din 14.09.2023, s-a adus la cunoștință reclamantului Vitali Tarnovski despre respingerea cererii prealabile, cît și despre faptul că dosarul administrativ se transmite Inspectoratului General al Poliției, pentru luarea deciziei definitive cu privire la cererea prealabilă, ca autoritate publică ierarhic superioară (fila nr.39-40, dos. administrativ).

Prin decizia Inspectoratului General al Poliției adoptată în procedura prealabilă, exprimată prin scrisoarea nr.34/2-3564 din 26.09.2023, cererea prealabilă s-a respins ca fiind inadmisibilă. S-a explicat că : În cazul dezacordului cu decizia primită, sunteţi în drept să înaintaţi acţiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului naţional de securitate publică, în decurs de 30 de zile de la data comunicării sau notificării deciziei definitive cu privire la cererea prealabilă, prin intermediul Judecătoriei ***** (sediul Rîşcani) cu reşedinţa mun. *****, str. Kiev

nr. 3 (fila nr.1-2, dos.administrativ), decizie expediată și respectiv recepționată de către Vitali Tarnovski ***la data de 02.10.2023 (fila nr.3, dos.administrativ).***

Iar, la 24.01.2024, Vitali Tarnovski, reprezentat de avocatul Andrei Starîi, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată.

În acest context, instanța de recurs remarcă că, în conformitate cu prevederile art. 209 Cod Administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la : a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Colegiul reține că cererea prealabilă a fost înaintată la data de 25.08.2023, decizia cu privire la cererea prealabilă a fost comunicată reclamantului la data de 02.10.2023, iar acțiunea a fost depusă în instanța de judecată doar la 24.01.2024, adică cu omiterea termenului legal consacrat de Codul Administrativ.

Prin urmare, instanța de fond just a concluzionat că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209 Cod Administrativ – 30 de zile, aceasta urmând a fi înaintată până la 02.11.2023 – inclusiv, având în vedere prevederile art. 167 alin.(3) și respectiv 209 Cod Administrativ.

În ce privește solicitarea părții reclamante/recurente cu privire la necesitatea repunerii în termen a acțiunii, Completul judiciar observă că reclamantul nu a solicitat repunerea în termen. Or, potrivit art. 65 Cod administrativ, (1) Dacă o persoană, **din motive independente de voinţa ei**, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. (2) Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază şi, suplimentar, se recuperează acţiunile omise.

La caz se atestă că reclamantul nu a respectat termenul legal de depunere a acțiunii și nici nu a solicitat repunerea în termenul legal.

Generalizând cele expuse supra, Completul specializat în examinarea acuzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că, acțiunea formulată de reclamant este vădit tardivă, întrucât termenul legal de contestare a încheierii din 03.03.2023 al INSP cât şi răspunsului INSP nr.34/5 -S 4687/23 din 29.12.2023 a expirat la 02.11.2023, iar cererea a fost depusă abia la 24.01.2024, cu mult peste termenul prevăzut de lege, având în vedere că deciziea cu privire la cererea prealabilă i-a fost comunicată reclamantului la 02.10.2023, fiindu-i explcat faptul că este în drept să înainteze acţiune în contencios administrativ împotriva

Inspectoratului naţional de securitate publică, în decurs de 30 de zile de la data comunicării sau notificării deciziei.

Instanța de recurs remarcă că, în virtutea principiului bunei-credinţe, partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege şi să acţioneze în vederea protejării intereselor sale juridice. De altfel, obligaţia respectivă derivă şi din prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia participanţii la procedura administrativă şi procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile şi să îşi îndeplinească obligaţiile cu bună-credinţă, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanţi.

La caz însă, se stabileşte lipsa de valorificare diligentă de către reclamantul/recurent a drepturilor sale procedurale, ce a şi generat omiterea termenului legal de depunere a cererii de chemare în judecată.

Or, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, nerespectarea termenului de depunere a acțiunii în instanța de judecată se datorează în exclusivitate comportamentul pasiv și indiferent al reclamantului/recurent.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudenţa sa constantă a reiterat că, ţine de obligaţia părţilor de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanţă (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În speță, este evident că, contrar celor menționate, reclamantul/recurent nu a dat dovadă de promptitudine în vederea depunerii acțiunii în contencios administrativ în termenul stabilit de lege.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reiterează că, accesul la justiție poate fi limitat, în special prin instituirea condițiilor de admisibilitate, domeniu în care statul se bucură de o anumită marjă de apreciere. Aceste limitări trebuie să urmărească un scop legitim, asigurându-se o proporţionalitate între interesul persoanei şi scopul legitim urmărit (Guerin contra Franţei, 29 iulie 1998, § 37). Totuşi, limitările nu trebuie să reducă la zero esenţa acestui drept. Regulile de procedură au scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei şi, în special, a asigura securitatea raporturilor juridice, iar cei implicaţi în proceduri trebuie să se aştepte ca aceste reguli să fie aplicate (Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33). Curtea Europeană a statuat că, dincolo de limitele care circumscriu conţinutului acestui drept, există loc pentru restrângeri aduse implicit.

Dreptul de acces la o instanţă de judecată impune, prin însăşi natura sa, a fi reglementat de către stat, reglementare care poate fi variabilă în timp şi spaţiu, în funcţie de nevoile şi resursele comunităţii şi ale indivizilor (Ashingdane contra Regatului Unit al Marii Britanii).

Plus la aceasta, instanța de recurs notează că, o astfel de soluţie este compatibilă cu respectarea garanţiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale.

Astfel, raportând circumstanţele de fapt ale cauzei la prevederile legale enunţate mai sus şi ţinând cont de faptul că concluziile expuse în încheierea instanţei de fond sunt legale și întemeiate, actul procesual al instanței de fond răspunde pe deplin exigențelor de motivare și legalitate, iar argumentele invocate de către recurenți, urmare a analizei detaliate au fost apreciate de Colegiu ca fiind lipsite de substanță juridică obiectivă, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de Vitali Tarnovski, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Starâi Andrei, este neîntemeiat - motiv din care acesta urmează a fi respins, menţinând integral încheierea Judecătoriei ***** sediul Rîșcani din 18 martie 2025.

În conformitate cu prevederile art.243 alin. (1) lit. b), alin. (3) Cod Administrativ, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Centru,-

d e c i d e:

Recursul declarat de Vitali Tarnovski, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Starîi Andrei - **se respinge.**

Se menţine încheierea Judecătoriei ***** sediul Rîșcani din 18 martie 2025.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela